

Fegyveres erők napja

Ünnepségek, kitüntetések

A fegyveres erők napja alkalmából ünnepséget rendezett a KISZ megyei bizottsága az újszegedi ifjúsági központban. Kiváló Ifjúsági Vezető érem kitüntetésben részesült Nagy János alhadnagy. A Damjanich János katonai kollégium képviselője oklevelet és jutalmat vehetett át az Ifjú Gárda-tűzoltó-szakalegységek országos találkozójának megrendezéséhez nyújtott segítségért. Szintén oklevelet és jutalmat kapott a Kossuth laktanya. A honvédelmi tevékenység, valamint az Ifjú Gárda munkájában való eredményes részvétel elismerésül jutalmat kapott Maszlag István, Nagy Szilárd, Renkó Zoltán, Sarnyai Tibor, Szabó József. Kiváló Úttörővezető kitüntetését kapott Kovács Zoltán tűzoltó alezredes. Az úttörőszövetség dicséret oklevelét vette át Dávid István tűzoltó hadnagy. Az úttörők honvédelmi nevelésében kifejtett magas színvonalú munkáért jutalmat kapott Barkányi Gábor, Harter Árpád, Jászai Zoltán, Mihály Zoltán, Sztojka Károly és Ugri György.

A Csongrád megyei pártbizottságon megtartott ünnepségen Szabó Sándor első titkár adott át kitüntetések a honvédelmi területen kiemelkedő munkát végzőknek. A Haza Szolgálatáért Erdemérem arany fokozatát kapta Lengyel György tűzoltó őrnagy, ezüst fokozatát Pap István, a kisteleki pártbizottság első titkára. Jutalomban részesült Bódi György, a megyei pártbizottság osztályvezetője, Molnár Lászlóné, a megyei pártbizottság szakelőadója, Martonosi Imre, a megyei pártbizottság politikai munkatársa, Tóth György, a megyei pártbizottság gondnoka, Polcz Emil, a megyei tanács osztályvezető-helyettese, Fehér Mihály, a megyei tanács főmunkatársa, Papp Nándor, a szegedi városi tanács csoportvezetője, Szappanos István alezredes és Csikós János százados.

A megyei rendőr-főkapitányságon megtartott ünnepségen Barna Sándor ezredes, megyei főkapitány adott át kitüntetések. A Magyar Népköztársaság Kardokkal Dizített Csillagrendjét kapta Horváth Sándor ezredes, megyei rendőr-főkapitány-helyettes. Kiváló Szolgálatért Erdeméremet vett át Jámi László alezredes és Tóth Gyula zászlós. A Haza Szolgálatáért Erdemérem arany fokozatát kapta: Olasz József őrnagy, Pap Sándor őrnagy, Csarnai István törzszászlós, Gera József zászlós, Csendes Sándorné törzsrőmester. A Közbiztonsági Érem kitüntetés arany fokozatát vette át Bukádi János, Iliá Árpád, Lukács János és Smilák János százados, Keserű Géza főhadnagy, Pipicz Lajos hadnagy, Bondor István törzszászlós, Tóth József zászlós, Lukács Nagy György és Sipos László főtörzsrőmester. Kiváló Rendőr jelvényt kapott Tóth Árpád százados, Sánta Szilveszter törzszászlós, Bihari István, Bodnár Imre, Imre Lajos és Komlódi Ferenc zászlós, Gajdács Imre, Kopasz György, Kothencz Géza főtörzsrőmester és Borbély Pál törzsrőmester. A felsoroltakon kívül többen részesültek soron kívüli elöléptetésben, valamint dicséretben és jutalomban.

Tegnap a megyei tanács-házán tartotta ünnepségét a Csongrád Megyei Tűzoltó Parancsnokság, ahol Lehmann István, a megyei tanácselnök általános helyettese adott át kitüntetések. A Tűzbiztonsági Érem ki-

tüntetés arany fokozatát vette át Kónya Ferenc, Makra János, Pópity János, Soós Ottó és Szili Antal. Ezüst fokozatot kapott Drávavölgyiné Kovács Gizella, Mécs Gergely, Kálmán Ferenc, Mészáros László, Ocskó Ferenc. Bronz fokozatát: Beláz Lajosné, Berekszászi Ferenc, Bottkáné Bertalan Klára, Hegyközi István, Móra János.

A Tűzbiztonsági Érem kitüntetés arany fokozatát kapta Kasza János, Zentai András és Petrászky Albert százados, ezüst fokozatát Badényi István százados, Csuzi Imre és Máramarosi György főtörzsrőmester, Molnár Sándor hadnagy, Péli Ferenc, Lengyel Mihály és Sánta Ferenc zászlós, bronz fokozatát Fodor Sándor törzsrőmester, Horváth Sándor, Rozsnyai János, Török János főtörzsrőmester. Kiváló Tűzoltó kitüntető jelvényt vett át Csuzi István zászlós.

A Csongrád Megyei Hadkiegészítési és Területvédelmi Parancsnokság ünnepségén bejelentették, hogy a honvédelmi miniszter Balogh Imre alezredes, megyei parancsnokot soron kívül előléptette ezredessé. A Haza Szolgálatáért Erdemérem arany fokozatát kapta: Kálmán Jánosné, özv. Szegi Istvánné, özv. Verók Lászlóné, Ványa Péterné és Kákonyi András őrnagy. Ezüst fokozatát kapta Jovanov László, Szilágyi Albert és Fehér István százados, bronz fokozatát Pál Mihály. Szolgálati Erdemérem kitüntetését vett át 20 év után Bodnár János és Szabó Károly őrnagy, 15 év után Gergely János, Kassa László, Vecsei Imre őrnagy, Hajdú Péter és Kovács Gyula százados. Honvédelmi Erdeméremet kapott 15 év után Cserhényi Zsuzsanna. A honvédelmi miniszter jutalmat vehette át Lengyel György, a megyei tanács dolgozója.

A Munkásörsg Csongrád Megyei Parancsnokságának ünnepségén bejelentették, hogy az országos ünnepségen Kiváló Szolgálatért Erdemérem kitüntetésben részesült Szabó János megyei parancsnokhelyettes. A Haza Szolgálatáért Erdemérem arany fokozatát kapta Horváth Lajos, ezüst fokozatát Horváth István.

Koczka Ferenc megyei parancsnok a Haza Szolgálatáért Erdemérem arany fokozatát adta át Simon Ferencnek, a Gera Sándor egység szakasparancsnokának és Kiss A. Ernőnek, a Móra Ferenc egység szakasparancsnokának. A kitüntetés ezüst fokozatát kapta Csánk Tamásné, Szalma Géza, Lipcsei András. Az országos parancsnok Munkásör Emlékjelvényét vehette át Ocskó Imréné, Kokovai János, Nemes Nagy Antal, Torda M. József, Gergely Csaba, Zákány István, Boros Péter, Szörényi Endre.

A Kossuth laktanyában ünnepi állománygyűlést tartottak. A Haza Szolgálatáért Erdemérem arany fokozatát kitüntetésben részesült Popovits József mérnök al-

ezredes, ezüst fokozatát vette át Tóth Imre alezredes, Kiss Ernő százados, Gál Ferenc főhadnagy, Rutzi Sándor hadnagy, Szabó Batáncs Erzsébet törzsrőmester. Bronz fokozatát vette át Babilai Péter és Hatvani Dezső főhadnagy, Hoffman Zoltán hadnagy, Szerencsés Fekete József törzsrőmester. Munkásör Emlékjelvény kitüntetésben részesült Jákó Gyula mérnök alezredes. Szolgálati Erdemérem 25 év utáni kitüntetését kapta Puskás László őrnagy, 20 év utáni kitüntetésben részesült Vaskó Béla, Fodor József, Potoczki Lipót őrnagy, Szacsai László zászlós. Tizenöt év utáni fokozatot kapott Szöllösi József őrnagy, Sallai Dezső százados, Papp József zászlós, Vincze Gábor, Tóth István, Fejes Gábor, Rózsa István főtörzsrőmester. Tíz év utáni kitüntetését kapott Dékány Gyula. A Honvédelmi Erdemérem 15 év utáni kitüntetését vehette át Huszka Sándorné polgári alkalmazott, tíz év utáni fokozatát Németh Imréné ki-nevezett polgári alkalmazott.

A MÁV-igazgatóságon Honvédelmi Erdemérem 30 év utáni fokozatát vette át Fekete István, 20 év utáni fokozatát Bunford József, 15 év utáni fokozatát Horváth Imréné és Szabó István, 10 év utáni fokozatát Jenei Zoltánné, Molnár Lajos és Vigh András.

A Tisza Volánál megtartott ünnepségen Honvédelmi Erdeméremet vett át 30 év után Magyarai Ferenc, 20 év után Földi László, 10 év után Sinkó Ferencné és Vidács György.

A polgári védelem területén végzett kiemelkedő munkájuk elismeréseként a József Attila Tudományegyetem dolgozóit közül Honvédelmi Erdemérem kitüntetésben részesült Balogh János, Deák Béla, Dobler László, Reseterics Iván, Sényei Róbertné és Szabó Géza. A kitüntetések tegnap a Művelődési Minisztériumban szervezett központi ünnepségen adták át.

A városi tanácsnál megtartott ünnepségen a Haza Szolgálatáért Erdemérem ezüst fokozatát vette át László Iván, az építési és közlekedési osztály főelőadója.

A Tisza Fűszérnél megtartott ünnepségen a Haza Szolgálatáért Erdemérem ezüst fokozatát kapta Tóth István nyugállományú ezredes, a Honvédelmi Erdemérem 20 év utáni fokozatát vette át Somodi László, 10 év utáni fokozatát Miklós Zoltán, Kovács András, Kelle István, Mateisz János, Sárszegi György, Szabó Zoltánné, Honfi Mihály, Blahuz Illés és Bozó Sándorné.

Az országos ünnepségen az Elnöki Tanács által adományozott Kiváló Szolgálatért Erdeméremet kapott Nagyvári László, a Gera Sándor munkásörsgység parancsnokhelyettese.

Változás a szegedi rádió élen

A Magyar Rádió vezetői Várkonyi Balázst október elsejével — a stúdió alapításakor szerzett érdemei elismerése mellett — felmentették a szegedi stúdió vezetői beosztásából. Várko-

ny Balázs újságíróként továbbra is a szegedi stúdióban dolgozik. A megyei párt-vegrehajtóbizottság — mint a káderhatáskörben illetékes párttestület — egyetértett a stúdióvezetői felmentésével.

A fogyasztási szövetkezetek számvetése

Maradjon a régi forma!

Kedvezőtlen tendenciák jellemzik a fogyasztási szövetkezetek idei gazdálkodását. Az életszínvonal csökkenése, a fizetőképes kereslet megcsappanása a szövetkezeti kereskedelemben, vandóglátásban és a takarékoskodásban is érezteti hatását. Többek között erről, azaz a megye fogyasztási szövetkezetekének első felévi gazdálkodásáról tanácskozott tegnap a Csongrád Megyei Fogyasztási Szövetkezetek Küldöttközgyűlése Újszegeden, az oktatási központban.

Ocskó Imre, a Meszöv elnöke szóbeli kiegészítőjében elmondta, hogy az idén a gazdasági változások miatt az útkeresés jellemzi a szövetkezetek munkáját is. Bár a számítottól kicsit jobb eredményt, mintegy négy-milliárdos árbevételét mondatnuk magukénak az első felévben a fogyasztási szövetkezetek, mégis számos területen jelentkeztek problémák. A kedvezőtlen változást legérzékenyebben az áfészek érezték meg, hiszen a kereslet hiányában jelentősen csökkent a forgalom. Nem kedvezőbb a vendéglátóhelyek forgalma sem. Sőt! Egyre többen vannak, akik a vendéglői árak emelkedését nem tudják követni, s nem veszik igénybe ezeket a szolgáltatásokat.

A felvásárlásban egyes cikkeknél a túltermelés jelent gondot. A piacon néhány terméknel rendkívül nyomott árak alakultak ki s féltő, hogy a jövőben komoly értékesítési gondok jelentkeznek. Az ipari, építőipari és szállítási tevékenység is rögörpant az idén. Az ebből származó árbevétel 16 százalékkal csökkent. A legtöbb szövetkezetet sújtja, hogy a 17—20 százalékos kamatnagyság és a jelenlegi árrés-konkció mellett egyre nehezebb nyereségesen gazdálkodni. A takarékszövetkezetek 's tapasztalták az idén, hogy a lakosság forrásai is „elapad-

nak". Bár egyedül a szövetkezet bankoknál több a betét összege, mint a kölcsönként kihelyezett pénz, a „falusi bankokban" elhelyezett 2 milliárd 537 millió betét-állomány további növekedése azonban lelassult. A lakásszövetkezetek szervezeti problémákkal küszködnek. Az év elején a Meszöv tagjaként működő 38 lakásszövetkezet közül három kilépett, majd kilenc szövetkezet átvonozott a szövetségből azzal a szándékkal, hogy önálló megyei érdekképviseleti szervezetet hozzanak létre.

Úgy tűnik az érdekképviselet dolgában nincs minden rendjén. A szóbeli kiegészítőt követő vitában többek között Rácz Ferenc, a Szentesi Áfész elnöke vetette fel, hogy a Szövosz nem tölti be kellően érdekképviseleti szerepét. Hiszen sok olyan intézkedés születik, ami hátrányos a szövetkezetekre nézve, a megyei szövetségek pedig nem látják azt, hogy a Szövosz bármit is próbálna tenni ezek ellen.

Juhász László, a Csongrádi Áfész elnöke anarchikusnak ítélte az idei év pénzügyi politikáját. Sok a bizonytalanság, mire a gazdálkodók megszokják az új adórendszert, máris igazítani kell rajta. Sajnos, a bürokrácia útvesztői továbbra is hátráltatják a gazdálkodást.

Csatornai Mihály, a Szegedi Takarékszövetkezet elnöke a vállalkozások jelentőségéről szövegezett. Szerinte a közgazdasági kényszer csak mostanában kezdi a szövetkezeteket összefogásra kényszeríteni. A társasági törvényt egyre többen várják. Szükség lenne egy önálló megyei szövetkezeti bankra is, hogy csökkenjen a fogyasztási szövetkezetek pénzügyi kiszolgáltatottsága.

Dobó Lajos, a Móraalmi Áfész elnöke arról az ellentmondásról szövegezett, hogy az elvárt felelősség és a nyereséges gazdálkodás sok eset-

ben nem fér össze. De az áfészek csak ott mondhatnák le a kisbaltok fenntartásáról, ahol a versenytársak biztosítják az ellátást. hiszen a tagok érdeke ezt kívánja.

Szilágyi György, a Hódmezővásárhelyi Centrum Lakásszövetkezet elnöke arra a kárca jelenségre hívta föl a figyelmet, hogy míg a szövetkezetnek több milliója van a felújítási alapon, addig egy egyszerű liftjavításra nem jut pénz, mert az alapok nem átcsoportosíthatók. Ez sokszor pazarló gazdálkodásra kényszeríti a lakásszövetkezeteket.

Gál Gyula, a megyei tanács elnökének helyettese tájékoztatta a közgyűlést a megye gazdaságának tendenciáiról, és a fogyasztási szövetkezetek szerepéről, helyéről.

Fekete József, a Szövosz fősztályvezetője 25 percet eladásaiban sem tudott sajnós, érdemben válaszolni arra, hogy az országos szövetség miért nem képviseli hatékonyabban a szövetkezetek érdekeit. Jöszerevel csak olyan közhelyekre futotta előadásából, hogy a „jövőben az érdekvédelmet erőteljesebben kell érvényesíteni". Különben is, tette hozzá, ne az új formákkal, hanem a teljesítményekkel akarjunk eredményt elérni.

A hosszúra nyúlt beszámoló és viták után került sor arra, hogy szavazzanak a küldöttek az alapszabály módosításáról. Többek között arról, hogy a jövőben társadalmi elnök irányítsa-e a szövetség munkáját? A jelenlevő 82 küldött nagy része a két variáns közül arra adta voksát, hogy minden maradjon a régi ben! Legalábbis egyelőre. Az indok? Nem a formán, a tartalom múlik a siker. A jövő igazolná, vagy cáfolja majd a döntés helyességét.

R. G.

A biohumusz jövője

Már az iskolában tanulunk, jó ha ászós közben a talajban gilisztákat látunk, mert azok a szerves anyagokat a növény számára felvehető formában bontják le. Ezt a folyamatot irányítani is lehet, sőt ipari méretekben is megvalósítható a humuszgyártás. Tegnap, csütörtökön a Felszabadulás Tsz-ben be is mutatták az érdeklődőknek a gilisztatenyésztüket.

A tévész a Biohumusz Közös Vállalat alapító tagja. Két éve 18 taggazdaság adta a vagyoni betétjét egy jövedelmezőnek tűnő vállalkozásba, ma már 54-en vannak. Emellett száz egyéb üzemel, magángazdasággal, kisszövetkezettel állnak kapcsolatban. A céljuk az állattenyésztő telepeken felhalmozódott szerves trágya és a kommunális szennyvíz gilisztákkal való „feldolgozása". Az így nyert anyag a szerves trágyánál egyszerűbben, sőt szuszpenziós trágyával elegyítve is bejuttatható a talajba. Ez itt a leggazdaságosabb, ahol a kiinduló szerves anyag helyben van, és a felhasználás is a saját területen történik.

Kísérletek szerint azonos termésmennyiséget 25 százalékos trágya hatóanyag csökkenése mellett is elérhetnek, a humin anyagok felhasználásával. A trágyaárak legutóbbi 25 százalékos emelkedése után, különösen megfontolandó a költségcsökkentés lehetősége módjaként. Ugyanakkor a talajélet, a mikroorganizmusok regenerálódnak,

Schmidt Andrea felvétele

A Szegedi Felszabadulás Tsz egyik „gilisztafarmján".

csökken a műtrágyák okozta környezetterhelés. A földiás primőrúruk nitrit-és nitráttartalma is alacsony szinten tartható a biohumusz felhasználásával. Eddig sokszor az efféle minőségproblémák akadályozták az exportot.

A Közös Vállalat keretében biohumuszról az idén 50-60 vagonnyit értékesítenek, a jövő évi terv 400 vagon, s azután ennek a tizeszerese. Ez az ütem összefügg a tenyésztett gilisztaállomány szaporodásával. A szövetkezetben az első 2 évet a giliszták szaporításának szentelték, mostantól a humusztermelés kerül előtérbe. A felhasználás anyagok köre: ló-, juh- és marlonoson megfontolandó a hátrágya, élelmiszer-ipari hulladék, hig tárgya fufurolban felitavta, cirok, szőr-hulladék. A kertészeti kísérletek szerint a paradí-

csompalánta 8 százalékos humuszos földkeverékben 10-15 százalékkal nagyobb lombfelületet adott. A paprika 15 százalékos humuszkeverékben egy héttel korábban virágzott, primőrtermelők jól tudják árban ez mennyit jelenthet. A hozamnövekedésre is vannak példák.

A mostani rendezvények a megismertetésen kívül a széles körű elterjesztés volt a célja, az érdeklődők között kistermelők is voltak szép számban. Pár év múlva meglátjuk, hogy e szép és hasznos tervekben mennyi valósul meg. A gilisztákon nem múlik, ők szorgalmasan falják a trágyakupacokat, s szaporodnak is bőségesen. Az embernek csak élni kell a lehetőséggel.

T. Sz. I.